

Helsinki, 29.5.2017

Hyvä Anneli Jätteenmäki,

Äänestät huomenna 30. toukokuuta taakanjakoasetuksesta Euroopan parlamentin ympäristövaliokunnassa.

Taakanjakosektori kattaa lähes 60 prosenttia Euroopan unionin hiilidioksidipäästöistä: liikenteen, maatalouden, rakennusten erillislämmityksen sekä jätteiden päästöt. Kyseessä on merkittävä päätös. Se määrittää, kuinka EU täyttää Pariisin sopimuksen alaiset kansainväliset sitoumuksensa ja miten maanosan taloudesta tehdään päästöneutraalia.

On tärkeää, että EU:n ilmastotoimiin liittyvä lainsäädäntö (Climate Action Regulation) on aidosti kunnianhimoista. Myös Suomen etu on, että EU:n ilmastopolitiikka ohjaa kohti vähäpäästöistä yhteiskuntaa. Vielä näin ei ole. Euroopan komission ehdotuksessa vuodelle 2030 asetettu taakanjakosektorin päästövähennystavoite on liian vaatimaton ja ehdotukseen sisältyy lukuisia ongelmallisia porsaanreikiä.

Euroopan parlamentilla on tilaisuus parantaa komission esitystä. Ympäristövaliokunnan tulee varmistaa, että porsaanreiät tukitaan. Siksi suosittelemme seuraavaa:

Päästövähennyspolun lähtötaso ja aloitusvuosi valittava tarkoin

Sekä Euroopan komission päästövähennyksille ehdottama aloitusvuosi 2020 että lähtötaso (vuosien 2016–2018 päästöjen keskiarvo) paisuttaisivat tarpeettomasti EU:n hiilibudjettia vuosina 2021–2030. Lähtötasoa määrittäessä osalle jäsenmaista tarjotaan käytännössä mahdollisuutta tuottaa todellista päästötasoaan enemmän päästöjä. Päätös johtaisi siihen, että EU tuottaisi suuren määrän ”kuumaa ilmaa”, mikä söisi ilmastotoimien uskottavuutta. Päästövähennysten lähtötasoksi tulisikin määritellä komission ehdotuksista kunkin jäsenmaan kannalta vähiten päästöjä tuottava vaihtoehto. Aloitusvuoden osalta järjestöt puolestaan ehdottavat siirtoa vuoteen 2017, jolloin hiilibudjetti pienenesi yli 500 CO₂-ekv. tonnia¹ verrattuna komission esitykseen.

LULUCF- ja ETS-joustoista luovuttava

Jotta EU täyttäisi Pariisin ilmastopimuksen tavoitteet, sen on vähennettävä päästöjä taakanjakosektorilla ja turvattava hiilinielut LULUCF-sektorilla – ei joko tai. Lisäksi päästökauppasektorilla on valtava ylijäämä päästöoikeuksia, joiden kertaluontoinen siirtäminen sektorilta toiselle luo ”kuumaa ilmaa” ja syö ilmastotavoitteiden uskottavuutta. Ehdotus kertaluontoisen ETS-jouston kasvattamiseksi onkin kestävä. Päinvastoin, joustosta pitäisi luopua tai sen enimmäismäärää tulisi supistaa merkittävästi. Myös ehdotetusta LULUCF-joustosta tulisi luopua tai sen määrää pienentää, sillä luonnonekosysteemien sitomaa hiiltä ja fossiilisten

¹ Transport & Environment (2016): [Starting point + banking: a fatal combination for the ESR?](#) Sivü 6.

polttoaineiden päästöjä ei voi suoraan rinnastaa. LULUCF-joustop avulla ei tuoteta varmoja tai pysyviä päästövähennyksiä.

Päästöoikeuksien varastointia rajattava

Tällä hetkellä joustoilla saatujen, käyttämättömien päästöoikeuksien varastointiaikaa tai -määrää ei ole rajoitettu. Käyttämättä jääneet päästöoikeudet voi siis käyttää päästökauppakauden lopulla, jolloin päästötavoitteet ovat tiukempia. Tällöin päästövähennyssitoumukset toteutuvat vain paperilla. Vuotuisten päästokiintiöyksiköiden (Annual Emission Allocation unit, AEA) kokonaisuudesta enintään viittä prosenttia vastaava määrä tulisi olla mahdollista varastoida ja siirtää seuraavalle vuodelle.

Tavoitteiden kiristäminen tehtävä näkyväksi

EU tarkistaa Pariisin sopimuksen alaisen ilmastotavoitteensa säännöllisesti vuodesta 2018 alkaen ja esittää YK:lle uuden, vuoteen 2030 ulottuvan ilmastotavoitteen (Nationally Determined Contribution, NDC). Kun taakanjakoasetuksen kunnianhimo on kohdallaan, tukee se EU:n ilmastotavoitteiden toteuttamista kokonaisuudessaan. Komission taakanjakoasetuksesta annetun ehdotuksen artiklassa 14 (uudelleentarkastelu) tulisi selkeästi ilmaista, että YK:n alaisen tavoitteen päivittäminen merkitsee myös jäsenmaiden taakanjakoasetuksen alaisten päästövähennystavoitteiden päivittämistä. Vuoteen 2024 ajoittuva tarkastelu on liian myöhäinen.

Muut valiokunnat (ITRE, TRAN ja AGRI) ovat jo antaneet lausuntonsa ympäristövaliokunnalle. Lausunnoissa on lukuisia ehdotuksia, jotka lisäävät Euroopan komission ehdotuksen kunnianhimoa: ne tarttuvat porsaanreikiin ja vahvistavat osin turvalausekkeita.

Nyt on ympäristövaliokunnan vuoro vahvistaa Euroopan parlamentin kantaa tulevia neuvotteluita ajatellen. Kunnianhimon lisääminen on myös Suomen kannalta hyödyllistä, sillä sen ansiosta voimme luoda uusia työpaikkoja ja houkuttaa investointeja.

Otathan yhteyttä, jos kaipaat lisätietoja taakanjakomekanismiin ja esittämiimme suosituksiin liittyen.

Parhain terveisin,

Tuuli Hietaniemi, asiantuntija, Kepa
tuuli.hietaniemi@kepa.fi, 050 317 6686

Otto Bruun, asiantuntija, Suomen luonnonsuojeluliitto
otto.bruun@sll.fi, 040 631 3399